

Neznalost anebo korupce: obce a firmy zbytečně platí za likvidaci elektroodpadu

6.12.2011 vasevec.cz Ekolamp

Podle posledních zjištění řada obcí a firem zbytečně platí za likvidaci svého vyřazeného elektrozařízení (elektroodpadu). Nevyužívají tak bezplatný systém zpětného odběru elektrozařízení (elektroodpadu) a platí nesmyslné částky za likvidaci firmám, které fungují mimo režim zpětného odběru, obvykle přímo odpadovým společností. Přitom stejné a kvalitnější služby mají k dispozici zdarma v rámci režimu zpětného odběru.

Podle odpadového zákona u nás již několik let funguje zavedený systém zpětného odběru pro elektrozařízení (elektroodpadu), který je pro konečné spotřebitele, ale i obce a firmy zdarma (podle § 38 zákona o odpadech se povinnost zpětného odběru vztahuje m.j. i na elektrozařízení pocházející z domácností – tj. použité elektrozařízení pocházející z domácností nebo svým charakterem a množstvím jemu podobný elektroodpad od právnických osob a fyzických osob oprávněných k podnikání).

Systém zpětného odběru zajišťují výrobci elektrozařízení prostřednictvím posledních prodejců anebo na základě písemné dohody s obcí mohou využít ke splnění své povinnosti systém sběru a třídění komunálních odpadů stanovený touto obcí (většinou sběrné dvory, či mobilní svozy).

Zpětný odběr použitých elektrozařízení musí být ovšem proveden bez nároku na úplatu za tento odběr od spotřebitele, i od obce! Místa zpětného odběru musí být pro spotřebitele stejně dostupná jako místa prodeje elektrozařízení a zpětný odběr musí probíhat způsobem odpovídajícím obvyklým možnostem spotřebitele bez jeho nadměrného zatížení.

Zpětný odběr použitého výrobku lze odmítnout jen v případě, že použitý výrobek z důvodu kontaminace ohrožuje zdraví osob, které zpětný odběr provádějí. Provozovatel místa zpětného odběru použitých výrobků je povinen na požádání spotřebiteli vystavit potvrzení o zpětném odběru výrobku. Zpětně odebraný výrobek se stává odpadem až ve chvíli předání osobě oprávněné k jeho využití nebo odstranění (odpadové firmě).

Výrobce elektrozařízení je dále povinen zajistit informování spotřebitele o tom, aby elektrozařízení nebyla odstraňována spolu se směsným komunálním odpadem, ale byla občany odkládána jen na místech k tomu určených nebo v místech jejich zpětného odběru, o jejich úloze v opětovném použití elektrozařízení a materiálovém nebo jiném využití elektroodpadu, a možných škodlivých vlivech nebezpečných látek obsažených v elektrozařízení na životní prostředí a na lidské zdraví.

Aby mohly výrobci elektrozařízení řádně plnit všechny tyto povinnosti (včetně zajištění ekologické likvidace a opětovného využití elektrozařízení), je možné jen díky příspěvkům těchto výrobců, které jsou promítnuty do prodejní ceny elektrospotřebičů (tzv. příspěvek na recyklaci).

Ekologická likvidace je totiž velmi nákladná a není ji možné hradit pouze z prodeje získaných druhotných surovin: přesto kolektivní systémy nabízejí své služby zdarma (na rozdíl od odpadových firem) a obvykle ještě přidávají různé výhody pro partnery, kteří se na sběru podílejí.

Důvodem takového neekonomického jednání obcí i firem může být tedy pouze neznalost anebo korupce. Dobrovolné platby za odevzdání elektrozařízení jsou těžko pochopitelné. Lze je vysvětlit pouze naprostou neinformovaností nebo korupčním jednáním, kdy obec či firma získává za placený odběr vysloužilých elektrozařízení nějaké jiné, skryté výhody.

Na českém odpadovém trhu se tak bohužel začínají objevovat i tzv. „černí pasažéři“, tj. odpadové firmy, které se snaží obcházet všechny povinnosti ze zákona (sběrná síť, ochrana životního prostředí při recyklaci, ekologická osvěta apod.) a jde jim pouze o co největší ekonomický zisk a rychlé zpeněžení snadno dostupných druhotných surovin z elektrozařízení. Často na úkor ohrožení životního

prostředí: nebezpečné, či dokonce toxické materiály se řádně ekologicky nezlíkní, končí na běžné skládce komunálního odpadu nebo jsou odstraněny jiným levným neekologickým způsobem.

Zde je na místě tedy varovat všechny obce i firmy, aby pro odběr svých použitých elektrozařízení vybíraly pouze prověřené partnery: kolektivní systémy jako např. Elektrowin a.s., Asekol s.r.o., Ekolamp s.r.o., Retela s.r.o., REMA systém a.s.

Poznámky:

Rtuť je silně toxická: větší koncentrace rtuti mohou znečistit půdu i vodu, v níž se rtuť může transformovat do obzvláště nebezpečné organické formy. Ta se posouvá v potravním řetězci vzhůru, je bioakumulativní a je nebezpečná především pro nervovou soustavu. Limit pro znečištění vody rtutí je 0,05 mikrogramu Hg/l pro vnitrozemské povrchové vody. Za určitých podmínek 1 mg rtuti může znečistit až 20 000 litrů vody.

Odkazy:

<http://www.vasevec.cz/blogy/cervena-%E...93-nova-barva-pro-trideni-elektroodpadu>
URL| <http://www.vasevec.cz/blogy/neznalost-...ytecne-plati-za-likvidaci-elektroodpadu>